

การศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้
ตามปัจจัยสังคมด้านอายุในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด
จังหวัดพัทลุง

Variations of Southern Thai Dialect
Vocabulary according to Sociological Factor
of Age in the Banthat Mountain Range,
Phatthalung Province

(Received: June 29, 2020 Revised: Dec 10, 2020 Accepted: Dec 20, 2020)

วิภาวี รัตนานุกูล¹

Wipawee Rattananukul

จอมขวัญ สุทธินนท์²

Jomkwan Sudhinont

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ตามปัจจัยสังคมด้านอายุในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ตามปัจจัยสังคมด้านอายุในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาจากหมู่บ้านซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง ทั้งสิ้น 3 อำเภอ

---

¹นักศึกษาลัทธิสุตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทยและภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทยและภาษาไทยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ได้แก่ อำเภอกงหรา อำเภอดงระหวัด และอำเภอป่าบอน ศึกษาโดยการเก็บคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา และแบบสอบถามคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จำนวนทั้งสิ้น 109 คำ จากผู้บอกภาษาทั้ง 3 ช่วงอายุ ได้แก่ ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) และผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) หมู่บ้านละ 6 คน ช่วงอายุละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 66 คน ผลการศึกษาพบลักษณะการแปรของคำศัพท์ทั้งสิ้น 4 ลักษณะ ได้แก่ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งท้ายศัพท์ และการแปรทั้งศัพท์ ซึ่งลักษณะการแปรที่พบมากที่สุดคือ การแปรทั้งศัพท์ส่วนลักษณะการแปรที่พรากรณ้อยที่สุดคือ การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์

คำสำคัญ: ลักษณะการแปร ภาษาไทยถิ่นใต้ ปัจจัยสังคมด้านอายุ

Abstract

This study explored variations of Southern Thai dialect vocabulary according to the sociological factor of age in the Banthat Mountain Range, Phatthalung Province. Data were collected from villages in Kong Ra, Tamot, and Pa Bon districts of the Banthat Mountain Range using an interview form and a questionnaire. A total of 109 dialect words were used to collect data from the informants who were classified into three age-range groups as 55 years old and over, 35-45 years old, and 15-25 years old. Six informants from each village, two from each age group, totaling 66 people were recruited to participate in the study. Results revealed four types of variations in the front position, mid position and end position of the word, with also variation of the entire word. The most frequently found variation type was in the entire word, while the least was variation in the mid position of the word.

Keywords: Types of Variation, Southern Thai Dialect, Sociological Factor of Age

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการสื่อสารระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสารที่ส่งไปตรงกัน (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น. 1) และภาษาที่ใช้ในปัจจุบันนี้มีหลากหลายภาษา และภาษาหนึ่ง ๆ ยังมีภาษาย่อยที่แตกต่างกันออกไป ภาษาไทยจัดเป็นภาษาหนึ่งที่อยู่ในตระกูลภาษาไทย ซึ่งมีภาษาย่อยหลัก เรียกว่า ภาษาไทยถิ่น สามารถแบ่งภาษาถิ่นตามภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยได้ทั้งสิ้น 4 ภาษาย่อย ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นกลาง (หรือภาษาไทยมาตรฐาน) ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ (พจนี ศิริอักษรสาสน์, 2554, น. 2) ภาษาไทยถิ่นใต้เป็นภาษาถิ่นหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารกันระหว่างผู้คนในภาคใต้ของประเทศไทย และในภาษาไทยถิ่นใต้เองนั้นยังมีการแบ่งย่อยของภาษาซึ่งมีการใช้กันเฉพาะถิ่นนั้น ๆ เช่น ภาษาไทยถิ่นใต้นครศรีธรรมราช ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้พัทลุง เป็นต้น

แม้ภาษาไทยถิ่นใต้มีการใช้เพื่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยก็ตาม แต่การแปรของภาษานั้นย่อมเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้มีการคงอยู่หรือสูญหายของคำศัพท์ได้ โดยการแปรของภาษานั้นคือการที่คำ 2 คำมีความแตกต่างกันเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งเพียงประการเดียวเท่านั้นโดยสามารถใช้แทนที่กันได้ แต่ที่สำคัญที่สุดคือ ความหมายของคำต้องไม่เปลี่ยนไป (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556, น. 18) และเนื่องจากผู้ใช้ภาษามีหลากหลายวัยและเกิดต่างยุคสมัยกัน อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม หรือความเจริญก้าวหน้าต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้การใช้ภาษาของแต่ละวัยมีความแตกต่างกันด้วย โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการแปรของคำศัพท์อย่างมาก นั่นคือ อายุ เห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นด้านคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ เช่น คำว่า “จิ้งจก” มีการใช้คำศัพท์ที่แตกต่างกันแต่ช่วงอายุ กล่าวคือ ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) และผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) ใช้เหมือนกันทั้ง 2 คำ ได้แก่คำว่า “จิ้งจก” [ciŋ⁴cok³] และ “ตินจก” [ti:n³ cok³] ส่วนผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) ใช้คำว่า “จิ้งจก” [ciŋ⁴cok³] เพียงคำเดียว ซึ่งคำนี้มีลักษณะการแปรในตำแหน่งหน้าศัพท์ หรือแปรในพยางค์หน้าของศัพท์ ได้แก่คำว่า “จิ้ง” [ciŋ⁴] และ “ติน” [ti:n³] และอีกตัวอย่างหนึ่งได้แก่คำว่า “กางเกง” คำนี้ผู้บอกภาษาทั้ง 3 ช่วงอายุใช้คำว่า “กางเกง” [ka:ŋ³ke:n³] แต่มีผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ใช้ศัพท์เพิ่มอีกคำหนึ่ง โดยที่ไม่ปรากฏการใช้คำนี้ในผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) และช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) ได้แก่คำว่า “หน้าเพลลา” [na:²phlaw⁵] ซึ่งคำนี้มีลักษณะการแปรทั้งศัพท์

จากตัวอย่างการแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ข้างต้น แสดงให้เห็นว่าอายุเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการแปรของภาษา เนื่องจากผู้บอกภาษาต่างวัยกัน ย่อมรับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ใช้คำศัพท์แตกต่างกันด้วยนอกจากนี้พื้นที่ที่เือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง อันได้แก่อำเภอกงหรา อำเภอดงเรือกและอำเภอบาบอน เป็นพื้นที่ที่ห่างไกลจากอำเภอมืองมาก ผู้คนในพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ชีวิตอยู่แต่ในพื้นที่ของตน จึงทำให้เกิดการโยกย้ายถิ่นฐานน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่อยู่กับธรรมชาติ นั่นคือ อาชีพเกษตรกร นอกจากนี้ยังเห็นว่ามีการใช้คำศัพท์หลายคำที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมภาษาไทยถิ่นใต้ แต่มีการใช้สื่อสารระหว่างกันในพื้นที่เหล่านี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว โดยศึกษาลักษณะการแปรด้านคำศัพท์โดยมีข้อสมมติฐานว่าปรากฏลักษณะการแปรอย่างน้อย 4 ลักษณะ คือ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ กลางศัพท์ หลังศัพท์ และทั้งศัพท์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ตามปัจจัยสังคมด้านอายุในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้โดยใช้วิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีทั้งการอธิบายและการใช้สถิติร่วมด้วย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกพื้นที่โดยหมู่บ้านเหล่านี้ได้มาจากการสุ่มจับสลากเนื่องจากแต่ละตำบลมีจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่เทือกเขาบรรทัดไม่เท่ากัน ทำให้วิธีการจับสลากนั้นจำแนกออกเป็นตำบล และเลือกหมู่บ้านเพียงครั้งหนึ่งของตำบลนั้น ๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง จนได้จำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 11 หมู่บ้านที่อยู่ใน 3 อำเภอ 7 ตำบล (ข้อมูลพื้นฐานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด, ม.ป.ป., น. 4) ได้แก่

1.1 อำเภอกงหรา มีจำนวน 3 ตำบล ได้แก่

1.1.1 ตำบลคลองเฉลิม มีจำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 5 และ 9

1.1.2 ตำบลคลองทรายขาว มีจำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 และ 4

1.1.3 ตำบลกงหรา มีจำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 7

1.2 อำเภอตะโหมด มีจำนวน 2 ตำบล ได้แก่

1.2.1 ตำบลตะโหมด มีจำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4 และ 9

1.2.2 ตำบลคลองใหญ่ มีจำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4

1.3 อำเภอป่าบอน มีจำนวน 2 ตำบล คือ

1.3.1 ตำบลทุ่งนารี มีจำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 7

1.3.2 ตำบลหนองธง มีจำนวน 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่บริเวณเทือกเขาบรรทัด หมู่บ้านละ 6 คน จำแนกออกเป็น ช่วงอายุละ 2 คน รวมทั้งหมด 66 คน สามารถจำแนกตามแต่ละช่วงอายุ ได้ดังนี้

2.1 ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 อายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 22 คน

2.2 ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35-45 ปี จำนวนทั้งสิ้น 22 คน

2.3 ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15-25 ปี จำนวนทั้งสิ้น 22 คน

3. ขอบเขต มีทั้งสิ้น 2 ประการ ได้แก่

3.1 ขอบเขตด้านผู้บอกภาษา มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

3.1.1 ผู้บอกภาษาเป็นประชากรในพื้นที่โดยกำเนิด หรืออาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งนั้นมานานโดยไม่ได้ย้ายถิ่นที่อยู่เป็นระยะเวลา เกิน 20 ปี

3.1.2 ผู้บอกภาษาเป็นผู้ที่ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

3.1.3 ผู้บอกภาษาเต็มใจให้ข้อมูล ให้ความร่วมมือ

ในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

3.1.4 ผู้บอกภาษามีอวัยวะในการออกเสียงปกติ

3.2 ขอบเขตด้านการแปรของคำศัพท์ แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

3.2.1 การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์

3.2.2 การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์

3.2.3 การแปรที่ตำแหน่งท้ายศัพท์

3.2.4 การแปรทั้งศัพท์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีทั้งสิ้น 5 อย่าง ได้แก่

4.1 แบบสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา

4.2 แบบสอบถามคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ทั้งสิ้น 109 คำ ซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา พจนานุกรมต่าง ๆ และคำกริยาอาการ ได้มาจกคำศัพท์พื้นฐาน 850 คำของอ็อกเดน (Ogden, 1930)

4.3 รูปภาพ

4.4 ของใช้ในการประกอบการสัมภาษณ์ คำศัพท์จากผู้บอกภาษา

4.5 เครื่องบันทึกเสียง

5. วิธีการศึกษา มีทั้งสิ้น 7 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการแปรของภาษา รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่ทำการศึกษา

5.2 สร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา และแบบสอบถามคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้

5.3 นำเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากข้อที่ 5.2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือตรวจสอบ และให้สำนักงานจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตรวจสอบหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

5.4 ลงพื้นที่ในหมู่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง และทำการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาลงในแบบสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบถึงคุณสมบัติของผู้บอกภาษาตามที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

5.5 สอบถามคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จากผู้บอกภาษาทั้ง 109 คำ โดยผู้วิจัยใช้รูปภาพ ท่าทางประกอบ หรือยกตัวอย่างสถานการณ์เพื่อช่วยให้ผู้บอกภาษาเข้าใจและถ่ายทอดคำศัพท์ออกมาได้และในขณะเดียวกันผู้วิจัยได้ทำการบันทึกเสียงของผู้บอกภาษาซึ่งได้ขออนุญาตจากผู้บอกภาษาแล้ว

5.6 นำข้อมูลคำศัพท์ที่ได้จากผู้ออกภาษาจากการบันทึกลงในแบบสอบถามคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และจากการบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียงมาถ่ายถอดเสียงโดยใช้ระบบ International Phonetic Alphabet (IPA)

5.7 พิจารณาจากคำศัพท์ที่ถ่ายถอดเสียงจากข้อ 5.6 แล้วนำมาเปรียบเทียบการแปรตามปัจจัยสังคมด้านอายุ 3 ช่วงอายุ และวิเคราะห์ลักษณะการแปรของคำศัพท์แล้วจำแนกออกมาเป็นข้อ ๆ นอกจากนี้ยังใช้วิธีการคำนวณอัตราการใช้คำศัพท์ด้วยอัตราส่วนร้อยละด้วย ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการแปรด้านคำศัพท์ (ประภาพรรณ เสนีตันติกุล, 2528) ดังต่อไปนี้

5.7.1 คำศัพท์ที่แทนหน่วยอรรถเดียวกัน หากมีจำนวนพยางค์เท่ากัน แต่สามารถอธิบายได้ด้วยการแปรด้านเสียง เช่น เสียงพยัญชนะต้น เสียงพยัญชนะสะกด หรือเสียงสระ ให้ถือว่าเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน โดยผู้วิจัยไม่นำเรื่องหน่วยเสียงวรรณยุกต์มาวิเคราะห์

5.7.2 คำศัพท์ที่แทนหน่วยอรรถเดียวกัน หากมีจำนวนพยางค์ไม่เท่ากัน ให้ถือว่าเป็นคนละศัพท์

5.7.3 คำศัพท์ที่แทนหน่วยอรรถเดียวกัน หากมีจำนวนพยางค์เท่ากัน แม้จะสลับพยางค์ ให้ถือว่าเป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน

6. แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งสิ้น 2 แห่ง ได้แก่

6.1 แนวคิดเรื่องการแปรด้านการออกเสียง และการแปรคำศัพท์ (ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ, 2540)

6.2 แนวคิดเรื่องการแปรของภาษาโดยอาศัยปัจจัยทางสังคมด้านอายุ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556)

ผลการวิจัย

การศึกษาลักษณะการแปรด้านคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ในส่วนการศึกษาเฉพาะการแปรศัพท์รูปแบบเดียว อันหมายถึง การแทนที่กันของคำศัพท์มากกว่า 1 คำศัพท์ในตำแหน่งเพียงตำแหน่งเดียวกันได้ โดยไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป โดยการแปรรูปแบบนี้ปรากฏการแปรในพยางค์ใดพยางค์หนึ่งหรือทั้งศัพท์เพียงตำแหน่งเดียวกันนั้น สามารถพบลักษณะการแปรด้านคำศัพท์รูปแบบเดียวได้ทั้งสิ้น 4 ลักษณะ ได้แก่ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งท้ายศัพท์ และการแปรทั้งศัพท์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์

การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ คือการแทนที่กันของคำศัพท์เดียวกันมากกว่า 1 คำศัพท์ ในตำแหน่งหน้าศัพท์ได้โดยไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป โดยปรากฏการแปรในลักษณะนี้ทั้งสิ้น 14 คำ คิดเป็นร้อยละ 12.84 ของคำศัพท์ทั้งหมด ยกตัวอย่างคำศัพท์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การแสดงลักษณะการแปรหน่วยอรรถ ‘บิณฑบาท’

คำศัพท์	ช่วงอายุที่ 1	ช่วงอายุที่ 2	ช่วงอายุที่ 3
‘บิณฑบาท’ คิดเป็นร้อยละ	บิณฑบาท [bin ³ tha ⁷ ba:t ⁴] 2 (9.09)	บิณฑบาท [bin ³ tha ⁷ ba:t ⁴] 3 (13.64)	บิณฑบาท [bin ³ tha ⁷ ba:t ⁴] 12 (54.54)
คิดเป็นร้อยละ	ยีนบาท [ju:n ⁵ ba:t ⁴] 20 (90.91)	ยีนบาท [ju:n ⁵ ba:t ⁴] 17 (77.27)	ยีนบาท [ju:n ⁵ ba:t ⁴] 5 (22.73)
คิดเป็นร้อยละ	- - -	เดินบาท [dø:n ³ ba:t ⁴] 2 (9.09)	เดินบาท [dø:n ³ ba:t ⁴] 5 (22.73)
รวม	22 (100.00)	22 (100.00)	22 (100.00)

หน่วยอรรถ “บิณฑบาต” ปรากฏการแปรที่ตำแหน่งเดียว คือ ตำแหน่งหน้าศัพท์หรือพยางค์แรกของศัพท์ มีการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 3 คำ ได้แก่ บิณฑบาต ยืนบาตร และ เดินบาต ลักษณะการแปรข้างต้น อยู่ในรูปแบบของการใช้ศัพท์อื่นในพยางค์หน้า กล่าวคือ ระหว่างคำว่า “บิณฑบาต” [bin³tha⁷ba:t⁴] “ยืนบาต” [jw:n⁵ba:t⁴] และ “เดินบาต” [də:n³ba:t⁴] โดยมีจำนวนผู้ใช้คำศัพท์ตามแต่ละช่วงอายุดังต่อไปนี้

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 2 คำ คือ 1) “บิณฑบาต” [bin³tha⁷ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และ 2) “ยืนบาต” [jw:n⁵ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 3 คำคือ 1) “บิณฑบาต” [bin³tha⁷ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.64 และ 2) “ยืนบาต” [jw:n⁵ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 และ 3) “เดินบาต” [də:n³ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 3 คำ คือ 1) “บิณฑบาต” [bin³tha⁷ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54 และ 2) “ยืนบาต” [jw:n⁵ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73 และ 3) “เดินบาต” [də:n³ba:t⁴] จำนวนทั้งสิ้น 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73

2. การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์

การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์ คือ การเพิ่มหรือลดพยางค์ในตำแหน่งกลางศัพท์ได้โดยไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป และมีการใช้คำในตำแหน่งหน้าศัพท์และหลังศัพท์ที่เหมือนกัน ลักษณะนี้สามารถปรากฏการแปรได้ทั้งสิ้น 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของคำศัพท์ทั้งหมด ยกตัวอย่างคำศัพท์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การแสดงลักษณะการแปรหน่วยยรรถ ‘นาฬิกาข้อมือ’

คำศัพท์	ช่วงอายุที่ 1	ช่วงอายุที่ 2	ช่วงอายุที่ 3
‘นาฬิกาข้อมือ’ คิดเป็นร้อยละ	นาฬิกา [na: ⁵ li ⁷ ka: ³] 8 (36.36)	นาฬิกา [na: ⁵ li ⁷ ka: ³] 7 (31.82)	นาฬิกา [na: ⁵ li ⁷ ka: ³] 9 (40.91)
คิดเป็นร้อยละ	นากา [na: ⁵ ka: ³] 14 (63.64)	นากา [na: ⁵ ka: ³] 15 (68.18)	นากา [na: ⁵ ka: ³] 13 (59.09)
รวม	22 (100.00)	22 (100.00)	22 (100.00)

หน่วยยรรถ “นาฬิกาข้อมือ” ปรากฏการแปรที่ตำแหน่งเดียว คือ ตำแหน่งกลางศัพท์หรือพยางค์ที่สองของศัพท์ ซึ่งมีการแปรในรูปแบบของการเพิ่มพยางค์กล่าวคือ ระหว่างคำว่า “นาฬิกา” [na:⁵li⁷ka:³] กับ “นากา” [na:⁵ka:³] ในตำแหน่งหน้าศัพท์และท้ายศัพท์ใช้เหมือนกัน เพียงแต่มีการรับคำที่มาจากภาษาไทยมาตรฐานมาใช้แต่ออกเสียงในรูปแบบของภาษาไทยถิ่นใต้พัทลุงว่า “นาฬิกา” [na:⁵li⁷ka:³] เมื่อสังเกตเรื่อง ส่วนของคำศัพท์ เห็นได้ว่าการเพิ่มพยางค์ “ฬิ” ในพยางค์ที่สองเข้าไปด้วย

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 2 คำ คือ 1) “นาฬิกา” [na:⁵li⁷ka:³] จำนวนทั้งสิ้น 8 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และ 2) “นากา” [na:⁵ka:³] จำนวนทั้งสิ้น 14 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 2 คำ คือ 1) “นาฬิกา” [na:⁵li⁷ka:³] จำนวนทั้งสิ้น 7 คน คิดเป็นร้อยละ 31.82 และ 2) “นากา” [na:⁵ka:³] จำนวนทั้งสิ้น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 2 คำ คือ 1) “นาฬิกา” [na:⁵li⁷ka:³] จำนวนทั้งสิ้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 40.91 และ 2) “นากา” [na:⁵ka:³] จำนวนทั้งสิ้น 13 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09

3. การแปรที่ตำแหน่งท้ายศัพท์

การแปรที่ตำแหน่งท้ายศัพท์ คือ การแทนที่กันของคำศัพท์เดียวกันมากกว่า 1 คำศัพท์ในตำแหน่งท้ายศัพท์ หรือมีการเพิ่ม ลดคำหรือพยางค์ได้โดยไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป สามารถปรากฏการแปรในลักษณะนี้ทั้งสิ้น 13 คำ คิดเป็นร้อยละ 11.93 ของคำศัพท์ทั้งหมด ยกตัวอย่างคำศัพท์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การแสดงลักษณะการแปรของหน่วยอรรถ ‘ถั่วลิสง’

คำศัพท์	ช่วงอายุที่ 1	ช่วงอายุที่ 2	ช่วงอายุที่ 3
‘ถั่วลิสง’	ถั่วใต้ดิน [thua ¹ taj ⁴ din ³]	ถั่วใต้ดิน [thua ¹ taj ⁴ din ³]	ถั่วใต้ดิน [thua ¹ taj ⁴ din ³]
คิดเป็นร้อยละ	22 (100.00)	22 (100.00)	19 (86.36)
	-	-	ถั่ว [thua ¹]
คิดเป็นร้อยละ	-	-	1 (4.55)
	-	-	ถั่วลิสง [thua ¹ li ⁷ son ¹]
คิดเป็นร้อยละ	-	-	2 (9.09)
รวม	22 (100.00)	22 (100.00)	22 (100.00)

หน่วยอรรถ “ถั่วลิสง” ปรากฏการแปรที่ตำแหน่งเดียว คือ ตำแหน่งท้ายศัพท์ ซึ่งมีการแปรทั้งในรูปแบบของการใช้ศัพท์อื่นและการตัดคำ กล่าวคือ ระหว่างคำว่า “ถั่วใต้ดิน” [thua¹taj⁴din³]

“ถั่วลิสง” [tua¹li⁷son¹] และ “ถั่ว” [tua¹] สังเกตได้ว่าทั้ง 3 คำ มีการใช้คำในพยางค์หน้าเหมือนกัน คือ “ถั่ว” แต่มี 2 คำที่มีการใช้ศัพท์อื่น ในตำแหน่งท้ายศัพท์ ได้แก่คำว่า “ถั่วใต้ดิน” [tua¹taj⁴din³] ซึ่งเป็นคำศัพท์ ภาษาไทยถิ่นใต้ กับ “ถั่วลิสง” [tua¹li⁷son¹] ที่มีการยืมคำศัพท์ภาษาไทย มาตราฐานมาใช้แต่ออกเสียงในรูปแบบภาษาไทยถิ่นใต้พหุลุง ในขณะที่คำว่า “ถั่ว” [tua¹] ไม่มีส่วนหลังศัพท์

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 1 คำ คือ 1) “ถั่วใต้ดิน” [tua¹taj⁴din³] จำนวนทั้งสิ้น 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 1 คำ คือ 1) “ถั่วใต้ดิน” [tua¹taj⁴din³] จำนวนทั้งสิ้น 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 3 คำ คือ 1) “ถั่วใต้ดิน” [tua¹taj⁴din³] จำนวนทั้งสิ้น 19 คน คิดเป็นร้อยละ 86.36 2) “ถั่ว” [tua¹] จำนวนทั้งสิ้น 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55 และ 3) “ถั่วลิสง” [tua¹li⁷son¹] จำนวนทั้งสิ้น 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

4. การแปรทั้งศัพท์

การแปรทั้งศัพท์ คือ การแทนที่กันของคำศัพท์เดียวกันมากกว่า 1 คำศัพท์ในทุกตำแหน่งของศัพท์ หรือใช้คนละคำศัพท์กันได้โดยไม่ทำให้ ความหมายเปลี่ยนไปโดยมีคำศัพท์ที่ปรากฏการแปรในลักษณะนี้ทั้งสิ้น 19 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.43 ของคำศัพท์ทั้งหมด ยกตัวอย่างคำศัพท์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การแสดงลักษณะการแปรของหน่วยอรรถ ‘กาละแม’

คำศัพท์	ช่วงอายุที่ 1	ช่วงอายุที่ 2	ช่วงอายุที่ 3
‘กาละแม’	กาละแม [ka:³la⁷me:⁵]	กาละแม [ka:³la⁷me:⁵]	กาละแม [ka:³la⁷me:⁵]
คิดเป็นร้อยละ	20 (90.91)	21 (95.45)	20 (90.91)
	ยาหนม [ja:⁵nom¹]	ยาหนม [ja:⁵nom¹]	-
คิดเป็นร้อยละ	2 (9.09)	1 (4.55)	-
	-	-	ไม่รู้จัก
คิดเป็นร้อยละ	-	-	2 (9.09)
รวม	22 (100.00)	22 (100.00)	22 (100.00)

หน่วยอรรถ “กาละแม” ปรากฏการแปรทั้งศัพท์ หรือใช้คำศัพท์ที่ต่างกันแต่มีความหมายคงเดิม กล่าวคือ แปรระหว่างคำว่า “กาละแม” [ka:³la⁷me:⁵] กับคำว่า “ยาหนม” [ja:⁵nom¹] นอกจากนี้ยังเป็นศัพท์ที่ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 ไม่รู้จักอีกด้วย

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 1 (อายุ 55 ปีขึ้นไป) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 2 คำ คือ 1) “กาละแม” [ka:³la⁷me:⁵] จำนวนทั้งสิ้น 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และ 2) “ยาหนม” [ja:⁵nom¹] จำนวนทั้งสิ้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 (อายุ 35-45 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 2 คำ คือ 1) “กาละแม” [ka:³la⁷me:⁵] จำนวนทั้งสิ้น 21 คน คิดเป็นร้อยละ 95.45 และ 2) “ยาหนม” [ja:⁵nom¹] จำนวนทั้งสิ้น 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 3 (อายุ 15-25 ปี) ปรากฏการใช้คำศัพท์ทั้งสิ้น 1 คำ คือ คือ 1) “กาละแม” [ka:³la⁷me:⁵] จำนวนทั้งสิ้น 20 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 นอกจากนี้ผู้บอกภาษาวัยดังกล่าวที่ไม่รู้จักคำศัพท์นี้ทั้งสิ้น 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ตามปัจจัยสังคมด้านอายุในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการแปรของคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ตามปัจจัยสังคมด้านอายุในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวสามารถพบลักษณะการแปรศัพท์รูปแบบเดียวได้ทั้งสิ้น 4 ลักษณะ ได้แก่ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ กลางศัพท์ ท้ายศัพท์ และทั้งศัพท์

จากลักษณะการแปรของคำศัพท์ที่แปรกันรูปแบบเดียวข้างต้น จึงเห็นได้ว่าเหตุผลที่ทำให้การแปรทั้งศัพท์มีการปรากฏมากที่สุด ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 19 คำ คิดเป็นร้อยละ 17.43 ของคำศัพท์ทั้งหมด เนื่องจากคำศัพท์ที่ใช้ส่วนใหญ่มาจากการรับภาษาไทยมาตรฐานเข้ามาใช้ในพื้นที่แห่งนี้ โดยมีปัจจัยทางสังคมด้านอายุเป็นตัวตั้ง คือ ความเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาหรือยุคสมัย เมื่อมีความแตกต่างกันในด้านอายุ ทั้งวัยเด็ก วัยรุ่น วัยกลางคน และวัยผู้สูงอายุ การใช้ภาษาของผู้บอกภาษาแต่ละช่วงอายุย่อมมีความแตกต่างกันด้วย แต่จะมีความแตกต่างมากน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความถี่ในการใช้เป็นสิ่งสำคัญ ถ้าหากคำเหล่านั้นมีการใช้กันในชีวิตประจำวันหรือบ่อยครั้ง และใช้กันอย่างแพร่หลายแล้ว โอกาสที่ใช้คำศัพท์นั้น ๆ สูญหายไปน้อยมาก แต่ถ้าหากว่าเป็นคำที่ไม่ได้มีการใช้กันเป็นประจำ หรือมีคำเรียกที่ยากจนทำให้มีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานแทนที่กัน ในอนาคตคำศัพท์ดั้งเดิมหรือภาษาไทยถิ่นใต้จะสูญหายไปได้ สังเกตได้ว่านอกจากปัจจัยทางสังคมด้านอายุเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรของภาษาแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ ได้แก่ ด้านการศึกษา ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี รวมถึงการเข้ามาของผู้คนจากต่างถิ่น กล่าวคือ การใช้คำศัพท์ภาษาไทย

มาตรฐานส่วนใหญ่มักปรากฏตั้งแต่ผู้บอกภาษาช่วงอายุที่ 2 และเห็นชัดมากขึ้นในช่วงอายุที่ 3 เป็นเพราะมีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งมาจากระบบการศึกษาที่ต้องใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการเรียนการสอน และสถานศึกษาหลายแห่งห้ามมิให้มีการใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในการสื่อสาร เมื่อมีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นยิ่งส่งผลให้การใช้ภาษาไทยมาตรฐานมีความเข้มข้นเพิ่มมากขึ้นจนทำให้การใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้เริ่มสูญหายไป นอกจากนี้ การเข้ามาของผู้คนต่างถิ่นจะค่อย ๆ มีบทบาทในการแปรของภาษา โดยนำคำศัพท์ในท้องถิ่นดั้งเดิมของตนเข้ามาใช้ในหมู่บ้านที่เดินทางไป หรือย้ายถิ่นฐานเข้ามา เมื่อมีการใช้กันอย่างแพร่หลายจนเกิดการยอมรับแล้ว จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาขึ้น

การศึกษาในครั้งนี้มีทั้งความคล้ายคลึงและแตกต่างจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการศึกษาเรื่องนี้มีความสอดคล้องกันกับงานวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การใช้ศัพท์และการแปรของภาษาไทยถิ่นใต้ในบุคคลสามระดับอายุ: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (อนงค์นาฏ บุญแก้ววรรณ, 2545) คือปรากฏลักษณะการแปรศัพท์ 3 ลักษณะที่เหมือนกัน ได้แก่ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งหลังศัพท์ และการแปรทั้งศัพท์อีกทั้งยังคล้ายคลึงกับงานวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา (อัญชลีกร การัยภูมิ, 2540) และงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาผู้ไทย อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร: ศึกษาเฉพาะกรณีเปรียบเทียบคำศัพท์ ของบุคคลสามระดับอายุ (จินตนา ศูนย์จันทร์, 2539) คือปรากฏลักษณะการแปรศัพท์ 3 ลักษณะที่เหมือนกัน ได้แก่ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์ และการแปรที่ตำแหน่งหลังศัพท์ นอกจากนี้สิ่งที่เหมือนกันในงานวิจัยทั้ง 4 เรื่องคือทุกเรื่องศึกษาโดยใช้ปัจจัยด้านอายุเหมือนกันอีกด้วย

ส่วนความแตกต่างระหว่างการศึกษาเรื่องนี้กับงานวิจัยอื่น ๆ ได้แก่ มีพื้นที่ในการเก็บข้อมูลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การศึกษาเรื่องนี้ศึกษาในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง ส่วนงานวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การใช้ศัพท์และการแปรของภาษาไทยถิ่นใต้ในบุคคลสามระดับอายุ: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (อนงค์นาฏ บุญแก้ววรรณ, 2545) และเรื่องการเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา (อัญชลีกร การัญญุมิ, 2540) ซึ่งทั้ง 2 เรื่องข้างต้น ศึกษาที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันตรงที่งานวิจัยเรื่องวิเคราะห์การใช้ศัพท์และการแปรของภาษาไทยถิ่นใต้ในบุคคลสามระดับอายุ: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (อนงค์นาฏ บุญแก้ววรรณ, 2545) ศึกษาในพื้นที่แถบลุ่มน้ำปากพนัง ส่วนงานวิจัยเรื่องการเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา (อัญชลีกร การัญญุมิ, 2540) ศึกษาที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อีกทั้งยังแตกต่างจากงานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์คำศัพท์ ภาษาผู้ไทย อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร: ศึกษาเฉพาะกรณีเปรียบเทียบคำศัพท์ของบุคคลสามระดับอายุ (จินตนา ศุูนย์จันทร์, 2539) ศึกษาคำศัพท์ภาษาผู้ไทย ซึ่งเป็นภาษาของชาวพื้นเมืองในอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร และยังต่างจาก 2 เรื่องก่อนหน้านี้รวมถึงการศึกษาเรื่องนี้ด้วย คือ ทั้ง 3 เรื่องศึกษาคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้

นอกจากความแตกต่างกันในเรื่องพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาแล้วยังมีความแตกต่างกันในเรื่องลักษณะบางประการที่ไม่ปรากฏในงานวิจัยเรื่องอื่น ๆ ทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ การศึกษาเรื่องนี้มีลักษณะการแปรที่ไม่ปรากฏการแปรศัพท์ ส่วนงานวิจัยเรื่องอื่น ๆ ไม่มีลักษณะการแปรของคำศัพท์ดังกล่าว และในการศึกษาเรื่องนี้มีการอธิบายถึงการเพิ่มหรือลดพยางค์หรือคำอยู่ใน 3 ลักษณะ อันได้แก่ การแปรที่ตำแหน่งหน้าศัพท์ การแปรที่ตำแหน่งกลางศัพท์ และการแปรที่ตำแหน่งหลังศัพท์ ในขณะที่งานวิจัยเรื่องอื่น ๆ ทั้ง 3 เรื่องได้แยกส่วนของการเพิ่มและลดพยางค์หรือคำออกมาเป็นอีกลักษณะหนึ่ง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรนำคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุง ไปทำเป็นพจนานุกรมเพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาคำศัพท์ต่อไปในอนาคต

2. ควรศึกษาในพื้นที่อื่นเพิ่มเติมนอกจากพื้นที่ที่ได้ศึกษาไว้แล้ว เช่น ศึกษาในพื้นที่อำเภออื่นของจังหวัดพัทลุงหรือจังหวัดอื่นก็ได้ โดยระบุพื้นที่แบบเจาะจง หรือศึกษาในประเด็นอื่น เช่น การแปรด้านเสียงวรรณยุกต์ การแปรด้านโครงสร้างของคำ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลพื้นฐานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด*. ม.ป.ท.
- จินตนา ศูนย์จันทร์. (2539). *การวิเคราะห์คำศัพท์ภาษาไทยอำเภอพรหมานิกม จังหวัดสกลนคร: ศึกษาเฉพาะกรณีเปรียบเทียบคำศัพท์ของบุคคลสามระดับอายุ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาพรพรณ เสนิตันติกุล. (2528). *การศึกษาเรื่องศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปราณี กุลละวณิชย์, กัลยา ดิงศภัทีย์, ม.ร.ว., สุตาพร ลักษณะียนาวิน และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). *ภาษาทัศนาว*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจณี ศิริอักษรสาสน์. (2554). *ภาษาถิ่นของไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนงค์นาฏ บุญแก้ววรรณ. (2545). *วิเคราะห์การใช้ศัพท์และการแปรของภาษาไทยถิ่นใต้ในบุคคลสามระดับอายุ: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). *ภาษาในสังคมไทย: ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลีกร การัยภูมิ. (2540). *การเปลี่ยนแปลงการใช้คำในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามระดับอายุของผู้ใช้ภาษา*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

Ogden, C. K. (1930). *Basic English: A General Introduction with Rules and Grammar*. London: Paul Treber & Co., Ltd.